

**MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA
IN OHRANJANJE NARAVE**
Slovenska ulica 40, 2000 MARIBOR

Številka: 35500-12/2013

Datum: 28. 11. 2013

ZAPIS

seje Komisije za pitno vodo, v sredo, dne 27. novembra 2013, v razstavnem prostoru, Grajska ulica 7, Maribor

Prisotni: **mag. Liviana Borko**, Odbor za prostor in okolje MS MOM; **Benjamin Lorbek**, Zdravstveni inšpektorat RS, OE Maribor; **mag. Vladimir Kaiser**, Inšpektorat za kmetijstvo in okolje RS, OE Maribor; **Vesna Hrženjak in Nataša Sovič**, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor; **Mirjana Fesel**, Vodnogospodarsko podjetje Drava, Ptuj; **mag. Irena Kopač**, Inštitut za ekološki inženiring; **Samo Kumer** in **Sebastjana Klepec**, Mariborski vodovod; **Janja Kranjc**, Upravna enota Maribor, Oddelek za okolje in prostor; **Saša Ajd**, Občina Ruše; **Tatjana Kruder**, Občina Hoče-Slivnica; **Katerine Pole**, Občina Miklavž na Dravskem polju; **Marjan Blassin**, MOM, SKP; **Mateja Krampač**, MOM, SUP; **Brigita Čanč** in **Olga Mravlje**, MUVOON.

Odsotni člani komisije: **Prof.dr. Renata Jecl**, Fakulteta za gradbeništvo UM; **dr. Martina Bavec**, Fakulteta za kmetijstvo in biosintetske vede UM; **Ivanka Gale**, Inštitut za varovanje zdravja RS, Ljubljana; **mag. Nevenka Colnarič**, Ministrstvo za okolje in prostor (MKO), Direktorat za javne službe in investicije, OE Maribor; **Tatjana Košar**, Inšpektorat za kmetijstvo in okolje; **mag. Mateja Klaneček**, ARSO OE Maribor; **Leonida Gregorič**, Kmetijsko gozdarski zavod, Maribor; **Marjan Topič**, Občina Duplek; **mag. Franjo Švajger**, Medobčinski inšpektorat;

Dnevni red:

1. Pregled izvajanja sklepov prejšnje seje komisije (Olga Mravlje, MUVOON).
2. Farmakološke aktivne substance (skrajšano FAS) v vodovarstvenem sistemu Mestne občine Maribor (Vesna Hrženjak, ZZV MB)
3. Aktivnosti na območju črpališča Betnava in določitev vplivnega območja črpališča (mag. Irena Kopač, IEI).
4. Rezultati kvalitete pitne vode za leto 2013, trendi in tekoča problematika (Samo Kumer in Sebastjana Klepec, Mariborski vodovod)
5. Monitoring pitne vode in notranji nadzor - danes in v prihodnosti (Nataša Sovič, ZZV Mb)
6. Razprava
7. Zaključki in razno

Ad 1)

Pregledali smo realizacijo sklepov iz prejšnje seje komisije in sicer se bo sklep 1, v zvezi z evalvacijo OPVO realiziral v letu 2014. Sklep 2, v zvezi z razmerami v cestnem prometu in neurejenimi parkirišči na območju Urbanskega platoja, ni realiziran v celoti. Pogovori z pristojnimi službami se bodo nadaljevali v naslednjem letu. Komisijo se bo na naslednjih sejah informiralo o aktivnostih, oziroma uspešnosti razgovorov ureditve parkirišč in cestne infrastrukture. V sklepu 3 zapisane aktivnosti, se izvajajo. MUVOON je v letu 2013 financiral še dva dodatna piezometra za raziskave dotoka podzemne vode in spremembo vodovarstvenih območij črpališča Betnava. Aktivnosti se bodo zaključile predvidoma v letu 2014 in bomo o rezultatih poročali. Sklep 4 je bil realiziran, kot je navedeno v sklepu, smo informacijo o raziskavah in predlog celovitega gospodarjenja z vodami jugozahodnega dela Maribora posredovali Uradu za komunalno promet in prostor, za njihovo nadaljnje delo na področju načrtovanja in izvedbe ureditve pohorskih potokov, aktivne zaščite črpališč Betnava, uporabo vode iz Drave in ureditev vodnih površin ob Betnavskem gradu. Prav tako smo pričeli z realizacijo sklepa 5 in sicer smo v oktobru naročili I. začetno fazo aktivnosti Okolje in zdravje prebivalcev MOM – Razvoj informacijskega sistema za spremljanje zdravstveno-okoljskih podatkov in kazalcev.

Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave
občin: Maribor, Ruše, Duplek, Miklavž na Dravskem polju,
ID za DDV: SI12709590, MŠ 5883369

☎ (2) 2201 462, GSM: 031 682 366 📠 (02) 2201 686, <http://www.maribor.si/okolje>; e-mail: olga.mravlje@maribor.si

V nadaljevanju so potekale predstavitve po dnevnem redu.

Ad 2)

Gospa Vesna Hrzenjak, dr. med. spec., predstojnica Centra za higieno in zdravstveno ekologijo, Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, nam je predstavila rezultate raziskav FAS v podzemnih vodah in pitni vodi na območju črpališč Mariborskega vodovoda. Zdravila, ki jih uživamo ljudje, živali in jih uporabimo tudi za rastline, se izločajo v okolje na različne načine in sicer pri sami proizvodnji, pri uporabi v zdravstvenih ustanovah, preko neurejenega kanalizacijskega sistema in kmetijskih površin v tla in dalje v podzemne vode ter pri nepravilnem odlaganju neuporabljenih zdravil. Raziskave so bile narejene na gosto poseljenem območju Mestne občine Maribor, ki ima kmetijsko zaledje. Odvzeti so bili vzorci iz piezometrov, Drave, odpadna voda v in iz Centralne čistilne naprave Maribor (skrajšano CČN) ter pitna voda. Iz rezultatov je razvidno, da so bili FAS najdeni v vzorcih iz vseh delov vodnega cikla MOM. Vsebnosti najdenih FAS (karbamazepin, kofein, paracetamol, sulfametoksazol, teofilin), je nizka. Za oceno dejanskega stanja bi bilo potrebno opraviti več meritev, v več časovnih intervalih in vključiti še več drugih FAS ter vključiti meritve sedimenta. Smiselno bi bilo izvajati tudi kontinuirane meritve na vtoku in iztoku iz čistilne naprave.

Sklep 1: MUVOON se z upravljavcem CČN dogovori za dodatni monitoring – kontinuirane meritve FAS na vtoku in iztoku iz CČN.

Sklep 2: ZZV-CHE za uporabnike prostora pripravi priporočila glede odstranjevanja neuporabljenih zdravil, oziroma zdravil s pretečenim rokom uporabe.

Sklep 3: MUVOON se z lekarnami Maribor dogovori, da oddaja zdravil v lekarnah ne bo problem.

Ad 3)

Mag. Irena Kopač je predstavila aktivnosti in nove ugotovitve napajalnega območja podzemne vode črpališča Betnava. Zaradi pojava mikrobiološko neskladnih vzorcev vode iz črpalnega vodnjaka Betnava 2, je potrebna revizija strokovnih podlag za določitev vodovarstvenega območja črpališča Betnava. Za večjo varnost obratovanja tega črpališča, so bile v letih 2011 in 2012 opravljene dodatne raziskave, v okviru katerih so bile znotraj območja črpališča zgrajene tudi tri opazovalne vrtine. Rezultati raziskav so pokazali, da se napajalno zaledje črpališča deli na severni in južni del. Posledično se je pojavil dvom v ustreznost obstoječih vodovarstvenih območij. Zaradi tega sta bila izgrajena še dva dodatna piezometra. Dodatni piezometri bodo služili podrobnejši hidrogeoloških analizi in analizi kvalitete podzemne vode na območju tega vodnega vira. Iz rezultatov raziskav bo možno ugotoviti ali so potrebne spremembe vodovarstvenih območij črpališča Betnava. G. Kopač je opozorila tudi na ureditev starih neuporabljenih vrtin okrog vodnjakov črpališča, ki predstavljajo tveganje kakovosti podzemnih voda in poudarila, da je potrebno upoštevati celovito gospodarjenje z vodami JZ dela Maribora. Predlagala je ureditev tehničnega muzeja, na območju črpališča, saj je bilo črpališče izgrajeno med 2. Svetovno vojno in so objekti in nekateri vodnjaki še iz tega obdobja.

Sklep 4: MUVOON z MKO nadaljuje z raziskavami in izdelavo strokovnih podlag za spremembo vodovarstvenih območij črpališča Betnava in o tem poroča komisiji.

Sklep 5: MUVOON preveri kakšne so možnosti za vzpostavitev tehničnega muzeja v objektih črpališča Betnava.

Sklep 6: MUVOON preveri pri pristojnih službah kako se izvaja, oziroma upošteva celovito gospodarjenje z vodami JZ dela Maribora in v zvezi s tem skliče sestanek.

Ad 4)

G. Nataša Sovič je predstavila pravni red varovanja pitne vode ter spremembe priloge II in priloge III Vodne Direktive in sicer: poudarjeno je preventivno spremljanje podzemne vode na vodovarstvenih območjih, predpisana je izdelava načrta varne oskrbe s pitno vodo, ki ga verificira pooblaščen organ, metodologija vzorčenja pitne vode je bolj določena, monitoring pitne vode zagotovi Ministrstvo za zdravje. Med morebitna tveganja za kakovost pitne vode, je potrebno vključiti tudi interno vodovodno omrežje, zato je zelo pomembno sodelovanje med lastniki objektov in upravljavcem vodovodnega sistema.

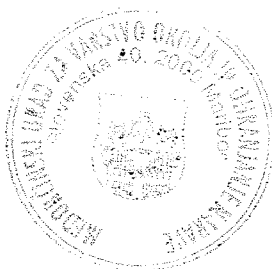
Sklep 7: ZZV v sklopu priprave članka o izvajanju imisijskega monitoringa, vključi še rezultate raziskav FAS.

Ad 5)

G. Sebastjana Klepec je predstavila rezultate notranjega nadzora pitne vode. Od 1.1.2013 do 31.10.2013 je bilo odvzetih 1.791 vzorcev za mikrobiološke analize in 86 vzorcev za kemijske analize. V tem obdobju je bilo 2,6% vzorcev mikrobiološko neskladnih (v letu 2012 v enakem obdobju 2,5 %) in 3,5 % kemijsko neskladnih. Vzrok za mikrobiološko neskladne vzorce so največkrat neurejena kanalizacija. Izvedeni so bili kontrolni vzorci in izvedeno intenzivno spiranje interne instalacije. Vzrok za kemijsko neskladne vzorce je bila povečana vsebnost metaloklora ESA na črpališču Ceršak in Dobrovce, zaradi prekomerne uporabe fitofarmaceutskih sredstev. G. Klepec je predstavila tudi problematiko nedovoljenih posegov v vodovarstvena območja črpališča Dobrovce (pašnja konj in motokros proga).

Sklep 8: MUVOON in Mariborski vodovod pregledata Načrt varne oskrbe s pitno vodo, ki je bil izdelan v okviru Pilotnega programa ukrepov za zmanjšanje onesnaženja pitne vode s kemijskimi onesnaževali v Mariborski regiji oskrbe s pitno vodo za obdobje 2007-2010 in pretehtata možnosti, kako ga uvesti v sistem, v skladu s spremembami Vodne direktive.

Pripravi-a:
Olga MRAVLJE, univ. dipl. biol.
Višja svetovalka

Brigita ČANČ, univ. dipl. inž., spec.
Direktorica medobčinskega urada

Posredovano:
- mag. Liviana Borko
- dr. Vilibald Premzl
- člani komisije za pitno vodo
- predavatelji
- občine, ki sofinancirajo imisijski monitoring